

ປະກາດສາກົນ ກ່ຽວກັບສິດຂອງມະນຸດ

ວັນທີ 20 ທັນວາ ຄ.ສ 1958

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດສິດຂອງມວນມະນຸດຊຶ່ງພວກເຮົາໄດ້ຈັດພິມຂຶ້ນຕະຫຼອດບົດຖືກການປະກາດອັນເປັນປະຫວັດການນຶກອງປະຊຸມໃຫຍ່ໄດ້ຊີ້ແຈ້ງກັບສະມາຊິກທຸກໆທ່ານຂໍຈົງຢ່າໄດ້ປະລະເລີຍໂອກາດ ແລະ ວິທີທາງອັນໃດຊຶ່ງສາມາດຈະໄດ້ຮັບໃນອານາຄົດ, ເພື່ອເພີ່ມເຕີມໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບເປົ້າໝາຍອ່ານ ແລະ ວິຈານສຶກສາໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ສະຖານສຶກສາໃດໆໂດຍບໍ່ລຳນັ້ງເຖິງລັດທີ່, ການເມືອງຂອງເຮົາ ຫຼື ປະເທດໃດເລີຍ.

ສຳນັກງານຖະແຫຼງຂ່າວຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຄ.ສ 1958.

ບົດນຳ

ດ້ວຍເຫດວ່າ: ການຮັບຮູ້ກົດຕິສຳອັນມີປະຈຳຢູ່ຕົວບຸກຄົນໃນວົງສະກຸນຂອງມະນຸດທຸກໆຄົນ ແລະ ການຮັບຮູ້ສິດສະເໜີພົບ ແລະ ສະເຕຢລະພາບຂອງບຸກຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ ປະກອບເປັນຮາກຖານຂອງສິດເສລີພາບ ຍຸດຕິທຳ ແລະ ສິນຕິພາບຂອງໂລກ.

ດ້ວຍເຫດວ່າ: ການບໍ່ຮັບຮູ້ ແລະ ບາງຄັ້ງເປັນບາດຕິສິດຂອງມະນຸດນັ້ນໄດ້ເປັນຕົ້ນເຫດໃຫ້ເກີດການກະທຳຢ່າງປ່າດຖືອນຊຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ແຄ້ນໃຈຕໍ່ມະໂນທຳຂອງມະນຸດ ແລະ ເຫັນວ່າການນຳຊຶ່ງໂລກມະນຸດທີ່ຈະມີອິດສະຫຼະໃນການສະແດງຄວາມເຮົາ ແລະ ຄວາມເຊື່ອຖືຊຶ່ງຈະຜິດຈາກຄວາມຫວາດຫວັ່ນ ຢ້ານກົວ ແລະ ຍາກຈົນຂຶ້ນແຄ້ນນັ້ນໄດ້ຖືກປະກາດວ່າ: ເປັນຄວາມປາຖະໜາອັນຍອດຍິງຂອງມະນຸດ.

ດ້ວຍເຫດວ່າ: ມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຕ້ອງລະບົບສິດບ່ອນກັນສິດທັງຫຼາຍຂອງມະນຸດເພື່ອບໍ່ໃຫ້ບຸກຄົນຖືກບັງຄັບໃຈໃຫ້ຕໍ່ສູ້ຄວາມບໍ່ດີບວນຂັ້ນວິໄນແລະຄວາມກົດຂີ່ຂັດເຫງົາຈົນເຫຼືອວິໄສ.

ດ້ວຍເຫດວ່າ: ເປັນຂໍ້ສຳຄັນທີ່ຕ້ອງເຊື່ອຖືສຳພັນທະໄມຕີລະຫວ່າງປະເທດຊາດໃຫ້ດີຍິ່ງຂຶ້ນ;

ດ້ວຍເຫດວ່າ: ໃນກົດໝາຍໂລກນັ້ນປະຊາຊົນແຕ່ງສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ປະກາດຢືນຢັນຄວາມເຊື່ອຖືຂອງຕົນອີກໃນສິດສຳຄັນຂອງມະນຸດ ໃນກົດຕິສຳ ແລະ ຄຸນຄ່າຂອງບຸກຄົນໃນຄວາມສະເໝີພາບຂອງສິດສ່ວນບຸກຄົນຜູ້ຊາຍ ຫຼື ຜູ້ຍິງ ແລະ ເຫັນວ່າ: ປະຊາຊົນເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ປະກາດຕົນເປັນຜູ້ຈະເລີນພັດທະນາສະບັບສະບາຍຄວາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານສັງຄົມປະລະຈະຈັດຕັ້ງມາດຕະຖານການຄອງຊັບໃຫ້ດີຍິ່ງຂຶ້ນໂດຍເສລີພາບອັນກວ້າງຂວາງ:

ດ້ວຍເຫດວ່າ: ລັດສະມາຊິກຕ່າງໆໄດ້ໃຫ້ຄວາມໝັ້ນສັນຍາວ່າຈະຮ່ວມມືກັບອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອຈັດດຳເນີນການໃຫ້ການນັບຖືສິດທັງຫຼາຍຂອງມະນຸດ ແລະ ສິດເສລີພາບອັນສຳຄັນທັງມວນໄດ້ເປັນໄປຕົວໂລກຢ່າງປະຈິກ.

ດ້ວຍເຫດວ່າ: ຄວາມເຮົາໃຈໃນສິດເສລີພາບເຫຼົ່ານີ້ໂດຍທົ່ວກັນເປັນຂໍ້ສຳຄັນຍິ່ງເພື່ອປະຕິບັດຕາມສັນຍານີ້ຢ່າງສົມບູນ.

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຈຶ່ງປະກາດວ່າ:

ປະກາດສາກົນກ່ຽວກັບສິດຂອງມະນຸດສະບັບນີ້ເປັນອຸດົມຂະຕິຮ່ວມກັນທີ່ຈະໃຫ້ຊົນຊາດ ແລະ ປະເທດຊາດທຸກໆຊາດບັນລຸເຖິງ ເພື່ອຈະໃຫ້ບຸກຄົນທຸກຄົນ ແລະ ອົງການສັງຄົມທຸກອົງການ ຊຶ່ງຖືເອົາປະກາດນີ້ເປັນນິໄສປະຈຳໃຈສະເໜີພົບພະຍາຍາມຈັດການໃຫ້ມີຜູ້ນັບຖືສິດ ແລະ ເສລີພາບເຫຼົ່ານີ້ໃຫ້ກວ້າງຂວາງອອກໄປໂດຍການສຶກສາ ແລະ ການອົບຮົມ ແລະ ຈັດການໃຫ້ມີຜູ້ຮັບຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດສິດ ແລະ ເສລີພາບນີ້ທົ່ວໄປຢ່າງປະຈິກໂດຍໃຊ້ລະບົບຕາມຂັ້ນຂອງຊາດໃຫ້ໄດ້ຜົນເປັນລຳດັບຂຶ້ນໄປ; ການນັບຖືສິດ ແລະ ເສລີພາບນີ້ໃຫ້ດຳເນີນໄປໃນທຳມາດຊາດຊົນພົນລະເມືອງຂອງບັນດາລັດສະມາຊິກນັ້ນເອງພ້ອມກັບທັງຊາວຊົນພົນລະເມືອງຂອງບັນດາຕົວເມືອງໃນອຳນາດແຕ່ງກົດໝາຍຂອງລັດເຫຼົ່ານັ້ນດ້ວຍ.

ມາດຕາ 1:

ມະນຸດເກີດມາມີສິດເສລີພາບ ແລະ ສະເໝີພາບກັນໃນທາງກົດຕິສຳ ແລະ ທາງສິດດ້ວຍມະນຸດມີສະຕິສຳພັນດ້ວຍຄຸນສົມບູນ (ຮູ້ຕິຮູ້ຊົດ) ແລະມີມະໂນທຳຈຶ່ງຕ້ອງປະພຶດຕົນຕໍ່ກັນໃນທາງສົມບູນ.

ມາດຕາ 2:

ຂໍ້ 1. ຄົນຜູ້ໃດກໍ່ອ້າງຕົນໄດ້ວ່າ:ມີສິດ ແລະ ເສລີພາບທຸກຢ່າງທີ່ໄດ້ປ່າວຮ້ອງຢູ່ໃນປະກາດສະບັບນີ້ໂດຍບໍ່ເລືອກເຊື່ອ ບໍ່ຈຳກັດເຊື່ອຊາດ,ຜິວເນື້ອ,ເພດ,ສາສະໜາ ຄວາມຄິດເຫັນໃນດ້ານການເມືອງ ຫຼື ອື່ນໆ ກຳເນີດແຕ່ງຊາດ ຫຼື ສັງຄົມຖານະການມີຊັບສົມບັດມາກ ຫຼື ນ້ອຍ,ມີຕະກຸນ ຫຼື ຖານະອື່ນໆ.

ຂໍ້ 2. ອົງປະການໜຶ່ງ ຈະບໍ່ຈຳກັດຢ່າງໃດໃນການແຕກຕ່າງກັນອັນເນື່ອງມາຈາກຄວາມບໍ່ດີບວນເນື່ອງການປົກຄອງ ຫຼື ລະຫວ່າງຊາດຂອງປະເທດ ຫຼື ຕົນແດນ ຊຶ່ງບຸກຄົນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງສິ່ງກັດຢູ່;ຕົນແດນນັ້ນຈຳເປັນເອກະລາດຢູ່ໃນຄວາມອາລັກຂາຂອງມະຫາອຳນາດ ຫຼື ບໍ່ມີອິດສະຫຼະ ຫຼື ຖືກລົດອະທິປະໄຕລົງໂດຍຈຳກັດກໍ່ຕາມ.

ມາດຕາ 3.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດດຳລົງຊີວິດ ມີສິດເສລີພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພໃນຕົວ.

ມາດຕາ 4.

ບໍ່ມີຜູ້ໃດເລືອກທີ່ຈະຕ້ອງຖືວ່າ:ມີອາການເປັນທາດ ແລະ ເປັນຂ້ອຍເປັນຂ້າການເປັນທາດ ແລະ ຂ້າທາດນັ້ນ ເປັນສິ່ງທີ່ຕ້ອງຫ້າມທຸກປະການ.

ມາດຕາ 5.

ບໍ່ມີຜູ້ໃດເລືອກທີ່ຈະຕ້ອງຖືກທຳລະມານຕົວ ຖືກໂທດ ຫຼື ຂະນາຍຢ່າງມາລຸນໂຫດຮ້າຍຢ່າງຂາດມະນຸດສະທຳ ຫຼື ເຊື່ອມເສຍກົດຕິຍົດ.

ມາດຕາ 6.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດກໍ່ລະນຶກສິດທີ່ຈະຮັບຮູ້ນິໄສປະຈຳບຸກຄົນທີ່ປະຕິບັດກັນໃນທາງກົດໝາຍນະສະຖານທີ່ທຸກແຕ່ງ.

ມາດຕາ 7.

ບຸກຄົນສະເໜີກຳໜົດບາດກົດໝາຍ ແລະ ມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ມອດຂອງກົດໝາຍເທົ່າທຽມກັນໂດຍບໍ່ມີການແຕກຕ່າງທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ມອດເທົ່າທຽມກັນຕໍ່ການກະທຳໃດໆທີ່ຖືກບຸກຄົນແຕກຕ່າງກັນອັນອາດເປັນການລະເມີດໃນປະກາດສະບັບນີ້ ແລະ ຕໍ່ການທຳຫຼາຍໃດໆທີ່ຈະຖືກແຕກຕ່າງກັນດັ່ງນີ້:

ມາດຕາ 8.

ທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະເພີ່ງສານປະຈຳຊາດທີ່ມີອຳນາດເພື່ອຕໍ່ວ່າການກະທຳອັນເປັນການລະເມີດສິດສຳຄັນລັດຖະທຳມະນູນ ຫຼືກົດໝາຍໄດ້ຮັບຮູ້ແລ້ວນັ້ນ.

ມາດຕາ 9.

ບຸກຄົນໃດບໍ່ອາດຖືກຈັບກຸມຄຸມຂັງ ແລະ ເນລະເຫດໂດຍລຳພັງໃຈເລີຍ.

ມາດຕາ 10.

ບຸກຄົນແຕ່ລະຄົນມີສິດເສລີພາບຢ່າງເປັນທີ່ ທີ່ຈະໃຫ້ສານອິດສະຫຼະ ແລະ ທັງທຳລັງຄວາມກ່າວຫາຂອງຕົນຢ່າງຍຸດຕິທຳ ແລະ ເປີດເສຍສານນັ້ນຈະພິຈາລະນາຕົກລົງຕາມສິດ ແລະ ບາດຳຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ຕາມຄຳກ່າວຫາໃສ່ບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນຢ່າງມີເຫດຜົນພ້ອມຢູ່ໃນພະແນກອາຍາ.

ມາດຕາ 11.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ຖືກກ່າວຫາກະທຳຜິດກົດໝາຍນັ້ນຕ້ອງໃຫ້ຖືວ່າບໍ່ມີຄວາມຜິດຈົນກວ່າຄວາມຜິດຂອງຜູ້ນັ້ນຈະປະກົດຂຶ້ນຕາມກົດໝາຍໃນລະຫວ່າງການດຳເນີນຄະດີຊ້ອງໜ້າປະຊາຊົນ ໃນລະຫວ່າງນັ້ນຕ້ອງໃຫ້ບຸກຄົນຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ມີປະກັນອັນຄວນໃນການຕໍ່ສູ້ຄະດີຂອງຕົນ.

ຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງຈະບໍ່ຖືກໂທດເລີຍໃນການກະທຳ ຫຼື ການຫຼົງລີ້ຖ້າຫາກວ່າໃນຄະນະທີ່ທຳນັ້ນເຫັນວ່າບໍ່ຜິດກົດໝາຍຂອງຊາດ ຫຼື ລະຫວ່າງຊາດໃນທຳນອງດົວກັນ ບໍ່ຄວນຈະປັບໃໝໃສ່ໂທດບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນໃຫ້ໜັກກວ່າໂທດທີ່ໃຊ້ປະຕິບັດໃນຄະນະທີ່ກະທຳຄວາມຜິດນັ້ນ.

ມາດຕາ 12.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຈະຖືກຜູ້ອື່ນແຊກແຊງກ່ຽວຂ້ອງໂດຍລຳພັງໃຈໃນການດຳເນີນຊີວິດຂອງຕົນເອງຄອບຄົວຂອງຕົນກ່ຽວຂ້ອງນຳທີ່ພັກອາໄສຂອງຕົນ ຫຼື ນຳຈົດໝາຍທີ່ຂຶ້ນໄປມາຫາກັນ ຫຼື ຈະຖືກບົດບົດກົດຕິຍົດ ແລະ ຊື່ສຽງຂອງຕົນນັ້ນບໍ່ໄດ້ເລີຍບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະຢູ່ໃນຄວາມ ຮູ້ມອດຂອງກົດໝາຍເພື່ອຕໍ່ວ່າການແຊກແຊງ ຫຼື ການບົດບົດຂຶ້ນນັ້ນ.

ມາດຕາ 13.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະທ່ອງທ່ຽວໄປມາໂດຍເສລີ ແລະ ເລືອກທີ່ຕັ້ງພູມລຳດັບຢູ່ພາຍໃນລັດ ຫຼື ລັດໜຶ່ງ.

ບຸກຄົນແຕ່ລະຄົນມີສິດທີ່ຈະຈາກປະເທດໃດປະເທດໜຶ່ງໄປ ນັບທັງປະເທດຂອງຕົນດ້ວຍ ແລະ ກັບຄືນມາໃນປະເທດຂອງຕົນໄດ້.

ມາດຕາ 14.

ບຸກຄົນທຸກຄົນເມື່ອຖືກບົດບົດບັນຂັ້ນວິໄນຂຶ້ນນັ້ນສິດທີ່ຈະຫາຟ້ອາໄສ ແລະ ຮັບເອົາຟ້ອາໄສໃນປະເທດອື່ນກໍ່ໄດ້.

ສິດສ່ວນນີ້ບໍ່ໃຫ້ຮ່າງອອກໄດ້ໃນກໍລະນີທີ່ລຳອ້ອງຟ້ອງກ່າວຫາຫາກມີເຫດຜົນຕາມຄວາມຈິງອັນກ່ຽວຂ້ອງກັບກົດໝາຍລະຫວ່າງຊາດ ຫຼື ກ່ຽວຂ້ອງກັບການກະທຳທີ່ຂັດກັບການ ແລະ ຄວາມມັ່ງໝາຍຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 15.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດກໍ່ຈະມີສິດມີສັນຊາດ.

ບໍ່ມີຜູ້ໃດໄດ້ເລືອກຖືກຖອນສັນຊາດຂອງຕົນໂດຍລໍາພັງໃຈ ຫຼື ຖືກຖອນສິດໃນການບໍ່ວິນັຍສັນຊາດ.

ມາດຕາ 16.

ຖັງແຄ່ນມີອາຍຸຊັ້ນບໍ່ວ່າສາວຂຶ້ນໄປຜູ້ຊາຍ ແລະ ຜູ້ຍິງໂດຍບໍ່ຈໍາກັດສັນຊາດ ແລະ ຊື່ຂອງ ຫຼື ສາສະໜາ ມີສິດທິຈະສົມລົດ(ແຕ່ງດອງເອົາກັນເປັນຜົວເມຍ) ແລະ ສ້າງຄອບຄົວຄູ່ສົມລົດມີສິດສະເໜີກັນໃນເມືອງວິວາຫະມົງຄົນ ໃນລະຫວ່າງຢູ່ກັນດ້ວຍກັນຖານຜົວເມຍ ແລະ ໃນຂະນະທີ່ມີການເລີກວິວາຫະມົງຄົນ.

ການສົມລົດຈະຖືກລົງກັນໄດ້ກໍ່ເມື່ອຄູ່ສົມລົດໄດ້ໃຫ້ຄວາມສົມຍອມ ຢ່າງເປັນເປົ້າໃຈ ແລະ ເດັດຂາດ.

ຄອບຄົວເປັນວັດຖຸທຳມະຊາດ ແລະ ຫຼັກສໍາຄັນຂອງສັງຄົມ ແລະ ມີສິດທິຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ມອດຈາດສັງຄົມ ແລະ ຈາກລັດ.

ມາດຕາ 17.

ບຸກຄົນທຸກຄົນໂດຍລໍາພັງ ຫຼື ໃນບາງຄຸນນະກຳຄືມີສິດທິຈະເປັນເຈົ້າຂອງໂດຍກໍາມະສິດ.

ຜູ້ໃດຈະຖອນກໍາມະສິດຂອງບຸກຄົນນັ້ນໂດຍລໍາພັງໃຈບໍ່ໄດ້ເລີຍ.

ມາດຕາ 18.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດເສລີພາບໃນຄວາມຄິດໃນຄວາມເຊື່ອຖື ແລະ ການຖືສາສະໜາ ສິດສ່ວນນີ້ກໍ່ບໍ່ອ້ອງດ້ວຍສິດເສລີພາບໃນການບໍ່ວິນັຍສາສະໜາໃນໄຫວ 'ຫຼື ຄວາມເຊື່ອຖືຢ່າງຈິງໃຈ ແລະ ເສລີພາບໃນການສະແດງໃຫ້ເຫັນສາສະໜາຂອງຕົນ ຫຼື ຄວາມເຊື່ອຖືຢ່າງຈິງໃຈຂອງຕົນໃນການສອນໂດຍການກະທຳພິທີນະມັດສະການ ແລະ ປະຕິບັດຕາມຈາຣິດປະເພນີການສະແດງນັ້ນກະທຳໂດຍລໍາພັງ ຫຼື ຮ່ວມບາງຄຸນນະກຳຕາມ.

ມາດຕາ 19.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດເສລີພາບໃນການອອກ ແລະ ສະແດງຄວາມຄິດຄວາມເຫັນ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເປັນອັນວ່າ: ກໍ່ບໍ່ແມ່ນສິດທີ່ບໍ່ຕ້ອງວິຕົກໃນຄວາມຄິດຄວາມເຫັນຂອງຕົນ ແລະ ສິດທິຈະສືບຮັບສະໄໝພາບຂ່າວ ແລະ ຄວາມຄິດໂດຍວິທີໃດກໍ່ຕາມ ແລະ ໂດຍບໍ່ຈໍາກັດເຂດເດີນຂອງປະເທດ.

ມາດຕາ 20.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດເສລີພາບໃນການປະຊຸມ ແລະ ສະມາຄົມໃນທາງສັນຕິສຸກ.

ບໍ່ມີຜູ້ໃດໄດ້ເລືອກຖືກຖອນສັນຊາດຂອງບຸກຄົນນັ້ນໂດຍລໍາພັງໃຈບໍ່ໄດ້ເລີຍ.

ມາດຕາ 21.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທິຈະຮ່ວມໃນການບໍລິຫານກິຈະການແຜ່ນດິນໃນປະເທດຂອງຕົນໂດຍຕົງກໍ່ຕິດໂດຍຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ໄດ້ເລືອກຕາມອຳເພີໃຈແລ້ວກໍ່ຕິດ.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທິຈະຮັບຄຳແຈ້ງລາດສະການແຕ່ງປະເທດຂອງຕົນຕາມກໍາລະນີສະເໜີພາບ.

ຄວາມເຈດຕະນາຂອງຊົນຊາດແມ່ນຫຼັກສໍາຄັນຂອງອຳນາດສາທາລະນະ ຄວາມເຈດຕະນານີ້ຕ້ອງໃຫ້ສະແດງອອກມາຕາມພິທີຄັດເລືອກຢ່າງສຸດຈະຫຼີດຊຶ່ງຈະຕ້ອງກະທຳກັນຕາມກຳນົດໄດ້ໂດຍມີການລົງຄະແນນສ່ວນສ່ວງສະເໜີກັນຫຼັກໄປ ແລະ ດ້ວຍພິທີລັບ ຫຼື ຕາມພິທີດ້ວຍກັນທີ່ໄດ້ເສລີພາບໃນການລົງຄະແນນສ່ວງ.

ມາດຕາ 22.

ຂໍ້ 1. ບຸກຄົນທຸກຄົນໃນຖານະທີ່ເປັນສະມາຊິກຂອງສັງຄົມມີສິດທິຈະໄດ້ຮັບຄວາມປອດໄພດ້ານສັງຄົມ;ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທິຈະໄດ້ຮັບຄວາມພໍໃຈໃນສິດທິກໍ່ບໍ່ອ້ອງແຕ່ເສດຖະກິດ ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນາທຳຊຶ່ງຈຳເປັນແຕ່ກວດກາສິດຂອງຕົນໂດຍເສລີຫຼືມີຢູ່ອັນຄວາມພະຍາຍາມຂອງຊາດ ແລະ ຄວາມຮ່ວມມືລະຫວ່າງຊາດໂດຍລໍາພັງເຖິງການວາງລະບົບ ແລະ ຊັບສົມບັດຂອງແຕ່ລະປະເທດ.

ມາດຕາ 23.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທິຈະເຮັດວຽກເຮັດການເລືອກການງານຂອງຕົນຕາມລໍາເນີງໃຈຕາມກໍາລະນີທີ່ເປັນທຳ ແລະ ພໍໃຈ ແລະ ມີສິດທິຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ມອດຈາດສັງຄົມຕາມຂາດງານທຳ.

ທຸກຄົນມີສິດທິຈະໄດ້ຮັບຄຳຈ້າງສົມກັບງານທີ່ທຳນັ້ນໂດຍບໍ່ມີການແຕກຕ່າງກັນ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທຳການງານມີສິດທິຈະຮັບລາງວັນຕາມຄວາມຍຸດຕິທຳ ແລະ ພໍໃຈເພື່ອຊັບຂອງຕົນ ແລະ ຄອບຄົວໂດຍສົມບູນ ແລະ ຖ້າເປັນການສົມຄວນກໍ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ມອດຈາດສັງຄົມໂດຍວິທີອື່ນໆອີກດ້ວຍ.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທິຈະຕັ້ງສະມາຄົມຂຶ້ນກັບພັກພວກອື່ນໆ ແລະ ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກເພື່ອປ້ອງກັນຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 24.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທິຈະພັກພ່ອນຢ່ອນໃຈ (ມີເວລາຫວ່າງ) ແລະ ເປັນຕົ້ນວ່າໄລຍະເວລາທຳນັ້ນຈະໄດ້ຖືກກະໂຫ້ມີກຳນົດໄວ້ຕາມສົມຄວນສ່ວນຄຳຈ້າງລາຍວັນນັ້ນກໍ່ຈະໄດ້ຄິດໃຫ້ລຳສັບເວລາພັກພ່ອນຕາມກຳນົດດ້ວຍ.

ມາດຕາ 25.

ບຸກຄົນທຸກຄົນທີ່ຈະມີມາດຕະຖານການຄອງຊັບຊົງພໍເພື່ອສະພາບ ແລະ ຄວາມສະພາບຂອງຕົນ ແລະ ຄອບຄົວຂອງຕົນເປັນຕົ້ນວ່າສຳລັບອາຫານການກິນເຄື່ອງນຸ່ງຮົມທີ່ພໍກອາໄສ ການຮັກສາຕົວຈາກແຜດພ້ອມທັງການກໍ່ບົວແຕ່ສັງຄົມທີ່ຈຳເປັນນັ້ນດ້ວຍ;ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທິຈະຮັບການປອດໄພໃນເມືອງຂາດທຳງານໃນເມືອງມີຄວາມເຈັບປ່ວນຖືກພິການ ເປັນບາງຄັ້ງແຕ່ສະລາ ຫຼື ຢູ່ໃນສະຖານອື່ນໆເຊັ່ນ: ຂາດພິທີລັດຊັບອັນຕ້ອງມາຈາກເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນຢ່າງບໍ່ເຈດຕະນານັ້ນ.

ມາດຕາຜູ້ຄອດບຸດ ແລະ ເດັກທີ່ເກີດໃນເມືອງມີສິດທິຈະໄດ້ຮັບການຊົດຊ່ອຍ ແລະ ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໂດຍສະເພາະເດັກນ້ອຍທຸກຄົນທີ່ເກີດມາກາງວິວາຫະມົງຄົນ ຫຼື ນອກວິວາຫະມົງຄົນມີສິດທິຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ມອດຈາດສັງຄົມແຊ້ນດ້ວຍກັນ.

ມາດຕາ 26.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທິຈະໄດ້ຮັບການອົບຮົມສຶກສາ, ການອົບຮົມສຶກສານັ້ນຕ້ອງດຳເນີນໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີການເສຍຄ່າ, ຢ່າງບາງຄັ້ງຕ້ອງແມ່ນການສຶກສາຊັ້ນມູນ ແລະ ທິດເປັນເອົາສຳລັບມູນສຶກສາ ດຳເນີນໂດຍບໍ່ມີການເສຍຄ່າການສຶກສາວິຊາສະເພາະ ແລະ ອະຊີວະສຶກສາຕ້ອງໃຫ້ດຳເນີນຫຼັກໄປ, ສ່ວນອຸດົມສຶກສານັ້ນຕ້ອງເປັນໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນທຸກຄົນໂດຍສະເໝີພາບເປັນຕົ້ນ ແລະ ຕາມຄຸນນະວຸດທິຂອງບຸກຄົນ.

ການອົບຮົມສຶກສານັ້ນຕ້ອງໄດ້ນຸ່ງໄປຫາຄວາມເປັນບາງອັນເປັນທີ່ຂອງບຸກຄະລິກແຕ່ງບາງຄະນຸດ ແລະ ນຸ່ງເຖິງຄວາມນັບຖືສິດຂອງມະນຸດ. 'ແລະ ເສລີພາບສ່ວນສຳຄັນນັ້ນໃຫ້ມາກຍິງຂຶ້ນການອົບຮົມສຶກສາຕ້ອງສະບັບສະໜອງຄວາມເຂົ້າໃຈຄວາມພ້ອມພ້ອມ ແລະ ມັດຕະພາບລະຫວ່າງປະເທດຊາດທຸກປະເທດ ແລະ ບາງຄັ້ງເຊື່ອຖື ຫຼື ສາສະໜາທຸກເຫຼົ່າພ້ອມດ້ວຍຂະໜາຍການດຳເນີນຂອງສະໜະປາຊາຊາດພ້ອມຮັກສາໄວ້ຊື່ສັນຕິພາບ. '

ພໍແມ່ນມີສິດກ່ອນເຜີນທຶກຈະເລືອກເອົາຊະນິດການອົບຮົມສຶກສາທີ່ຈະໃຫ້ລູກຂອງຕົນໄດ້ຮັບນັ້ນ.

ມາດຕາ 27.

ບຸກຄົນທຸກຄົນທີ່ສິດທິຈະເຂົ້າຮ່ວມດຳເນີນການສຶກສາໃນບາງຄຸນນະໂດຍເສລີຮັບຄວາມເພີດເພີນຈາກສິນລະປະ ແລະ ຮ່ວມມືຈັດການກ້າວໜ້າໃນດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ມານັ້ນດ້ວຍ.

ຜູ້ໃດກໍ່ມີສິດທິຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ມອດຈາດສັນປະໂຫຍດທາງກາຍ ແລະ ໃຈອັນເກີດມາຈາກການດຳເນີນທຸກຢ່າງໃນດ້ານວິທະຍາສາດວັນນະຄະດີ ຫຼື ສິນລະປະຊຶ່ງຕົນເປັນເຈົ້າຂອງນັ້ນ.

ມາດຕາ 28.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທິຈະມີການສະໜັບສະໜູນເກີດຂຶ້ນໃນດ້ານສັງຄົມ ແລະ ໃນດ້ານຕ່າງປະເທດເພື່ອຈະໃຫ້ມີສິດ ແລະ ເສລີພາບທັງມວນທີ່ໄດ້ກ້າວໄປໃນປະເທດສະບັບນີ້ດຳເນີນໄປຢ່າງສຳຄັນສົມບູນ.

ມາດຕາ 29.

ບຸກຄົນໃດກໍ່ມີບາງສິດທິຊຶ່ງຕ້ອງປະຕິບັດຕໍ່ບາງຄຸນນະໃນສັງຄົມ; ຄວາມຈະເລີນແຕ່ງບຸກຄະລິກຂອງຕົນຈະດຳເນີນໄປໄດ້ຢ່າງເສລີ ແລະ ສົມບູນກໍ່ແຕ່ໃນວົງບາງຄຸນນະເຫຼົ່ານັ້ນ.

ໃນການປະຕິບັດສິດ ແລະ ເສລີພາບຂອງຕົນນັ້ນທຸກຄົນໃດຕ້ອງດຳເນີນຢູ່ໃນຂອບເຂດແຕ່ງກົດໝາຍທີ່ຕັ້ງໄວ້ນັ້ນທັງສິນຢ່າງເໝາະສົມແກ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງທຳມະຈະລີຍາຄວາມສະໜັບສະໜູນສາທາລະນະຊົນ ແລະ ສັນຕິສຸກຮ່ວມກັນໃນສັງຄົມປະຊາທິປະໄຕ.

ໃນສະຖານໃດກໍ່ຕິດ ແລະ ເສລີພາບເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ຄວນໃຫ້ປະຕິບັດໄປໃນທາງຂັດຂວາງຕໍ່ຈຸດໝາຍ ແລະ ຫຼັກການຂອງສະໜະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 30.

ຂໍ້ໃດຂໍ້ໜຶ່ງໃນປະກາດສະບັບນີ້ບໍ່ໃຫ້ເອົາຕິດຄວາມເຂົ້າໄປໃນທາງອັນກວ້າງກວ່າສິດໃດສິດໜຶ່ງສະລັບລັດໃດລັດໜຶ່ງ ບາງຄຸນນະໂດຍສະເໝີ ຫຼື ບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງທີ່ຈະດຳເນີນຫຼື ປະຕິບັດການອັນນຸ່ງທຳລາຍສິດ ແລະ ເສລີພາບທັງມວນຢູ່ໃນປະເທດສະບັບນີ້.